Gemeente Den Haag

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

de gemeenteraad

Uw brief van
Februari 2011
Uw kenmerk

Ons kenmerk
rm-2012.012 - BSD/2011.1934
RIS 246113
Doorkiesnummer
070 - 353 2551
E-mailadres

Aantal bijlagen
2
Datum
24 januari 2012

Onderwerp
Preadvies initiatiefvoorstel "Den Haag Shelter City"

In de gemeenteraadsvergadering van 10 maart 2011 is het initiatiefvoorstel Den Haag Shelter City van de fracties van D66 en GroenLinks aan het college voorgelegd. Het volledige voorstel is in de bijlage bij het preadvies gevoegd (bijlage 2).

Korte samenvatting Shelter City Initiatief
Het Europese Shelter City Initiatief heeft als doel om mensenrechtenverdedigers voor een korte periode een veilige leef- en werkomgeving te bieden. Mensenrechtenverdedigers kunnen met een visum tijdelijk, maar niet langer dan drie maanden, op adem komen. Tijdens het verblijf kunnen zij de eigen activiteiten voortzetten en werken aan een meer internationaal platform voor de problematiek die speelt in het land van herkomst.
Mede gezien de positieve grondhouding van de Minister van Buitenlandse Zaken ten aanzien van Shelter City-initiatieven in Nederland (TK 2010-2011, 32 735, nr. 4), legt het college het volgende preadvies aan de raad voor.

Preadvies
Het college heeft met belangstelling kennis genomen van het initiatiefvoorstel. Hierbij biedt het college de raad een advies over het initiatiefvoorstel aan.

I. Den Haag een Shelter City te maken zoals beschreven in dit voorstel

Het college is bereid van Den Haag een Shelter City te maken gedurende een proefperiode van één jaar, mits voldaan wordt aan de volgende condities:

- De met de organisatie van de Shelter City pilot belaste NGO staat in nauw contact met het Ministerie van Buitenlandse Zaken. De NGO stelt een risicoprofiel voor de mensenrechtenverdediger op. Dit risicoprofiel is nodig voor de aanvraag van een noodvisum.

Inlichtingen bij

Postadres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Bezoekadres: Spui 70, Den Haag
Internetadres: www.denhaag.nl

Telefoon: 14070
Fax: 070 - 353 2782

In het risicoprofiel wordt zorgvuldig onderbouwd dat de persoon een mensenrechtenverdediger is, verblijf buiten eigen land nodig is, de aard van de bedreigingen, waarom het verblijf tijdelijk van aard is én dat gewaarborgd kan worden dat betrokkene terugkeert naar het eigen land;
- Het Ministerie van Buitenlandse Zaken adviseert het Ministerie van Immigratie en Asiel/ IND over de mensenrechtenaspecten van de visumaanvraag. De IND beslist uiteindelijk definitief over afgifte van een visum;
- De gemeente vervult enkel een facilitaire en beperkte financiële rol. De financiering van het gehele project moet rond zijn, voordat er met de uitvoering van het pilotproject gestart kan worden;
- Er wordt gestart met een eenjarig pilotproject. Gedurende dit pilotproject worden vier mensenrechtenverdedigers met een profiel op het gebied van “Vrede en Recht” voor een verblijf van maximaal drie maanden (wettelijke termijn) naar Den Haag gehaald. Daarvan heeft er minimaal één het profiel van kunstenaar en/of schrijver;
- Iedere mensenrechtenverdediger zoekt tijdens zijn of haar verblijf actief de verbinding met de stad;
- De vier mensenrechtenverdedigers worden achtereenvolgend naar Nederland gehaald. Na ieder verblijf wordt geëvalueerd. In deze evaluatie wordt onder andere gekeken naar hoe de terugkeer naar het land van herkomst is verlopen;
- Bij het pilotproject is minimaal één in Den Haag gevestigde NGO én het maatschappelijk middenveld betrokken;
- De uitvoering van het pilotproject ligt bij een Haagse NGO die hiervoor de capaciteit en de kennis heeft. Hierbij wordt gedacht aan Justitia et Pax. Voor wat betreft de opvang van de mensenrechtenverdediger met het profiel kunstenaar en/of schrijver wordt gedacht aan Kosmopolis.
- Na één jaar wordt het pilotproject afgesloten met een algehele evaluatie. Op basis hiervan doet het college de raad een voorstel.

II. Daarbij de volgende doelen na te streven:
- *Opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers;*
- *Capaciteitsopbouw van mensenrechtenverdedigers;*
- *Versterken van het imago van Nederland als voorvechter van mensenrechten;*
- *Versterken van het imago van Den Haag als stad van Vrede en Recht;*
- *Betrokkenheid bij en bewustwording van Hagenaars over mensenrechten bevorderen*

Deze doelen worden nagestreefd, maar mogen niet ten koste gaan van de veiligheid en de terugkeermogelijkheden van de mensenrechtenverdediger.

III. Uiterlijk september 2011 een uitvoeringsplan, met bijbehorende financiering, van het college te ontvangen

Sinds februari 2011 heeft het college de raad op de hoogte gehouden van de voortgang op het dossier Shelter City. In overeenstemming met de raad is besloten om het preadvies uit te stellen tot januari 2012. Aanleiding hiervoor was onduidelijkheid over de versnelde visumprocedure en de aanpak van het Shelter City Initiatief in Europees verband.

Uitvoeringsplan en bijbehorende financiering

De gemeente Den Haag vervult slechts een facilitaire en beperkte financiële rol in het pilotproject. De organisatie en uitvoering van het pilotproject ligt bij een Haagse NGO, die hiervoor de capaciteit en de kennis heeft. De organisatie moet beschikken over nauwe banden met lokale, nationale en internationale organisaties en in contact staan met mensenrechtenverdedigers overal ter wereld. Hierbij wordt gedacht aan Justitia et Pax. Deze Haagse NGO heeft zich in het afgelopen jaar bereid getoond de leidende rol op zich te nemen. De NGO zal voor wat betreft de visumprocedure samenwerken met het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het uitvoeringsplan, toegevoegd in bijlage 1, is vanwege de leidende rol van een NGO grotendeels gebaseerd op het projectplan van Justitia et Pax.

De kosten voor het éénmalige pilotproject worden beraamd op € 50.000,-. Het bedrag kan enkel worden gebruikt voor de dekking van de kosten van de opvang van vier mensenrechtenverdedigers (zie bijlage 1 onder punt 5).
Uw raad wordt voorgesteld met een dekkingsvoorstel te komen.

Het college van burgmeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

mw. A.W.H. Bertram J.J. van Aartsen

Bijlage 1: Projectvoorstel Den Haag als Shelter City

1. Inleiding
Mensenrechtenschendingen vinden in verschillende landen ter wereld plaats. In deze landen spelen mensenrechtenverdedigers een belangrijke rol bij het onder de aandacht brengen van deze schendingen. Vaak gaan deze werkzaamheden ten koste van de eigen veiligheid, zoals bedreigingen en willekeurige gevangenneming. Deze mensenrechtenverdedigers kunnen baat hebben bij een korte verblijfsperiode buiten het eigen land. De Europese Unie roept op om mensenrechtenverdedigers in nood te helpen door middel van snelle maatregelen, zodat mensenrechtenverdedigers die in derde landen in gevaar verkeren, geholpen en beschermd kunnen worden. Bijvoorbeeld door, wanneer dit wenselijk lijkt, een spoedvisum af te geven.

Het Shelter City Initiatief biedt internationale mensenrechtenverdedigers de mogelijkheid om gedurende een korte periode op adem te komen, waardoor zij tijdelijk ontsnappen aan een bedreigende situatie. Shelter City is het laatste redmiddel wanneer opvang in de regio niet mogelijk blijkt en de veiligheid van de mensenrechtenverdediger niet te garanderen is. Een belangrijk uitgangspunt van het Shelter City Initiatief is dat mensenrechtenverdedigers hun werk voort kunnen zetten, ook als dat tijdelijk op afstand is. De vestiging van een Shelter City in Den Haag dient als een beschermingsmaatregel die alleen in extreme omstandigheden gebruikt kan worden. Voorafgaande aan de tijdelijke opvang moeten alle andere maatregelen die hem of haar hadden kunnen beschermen, zoals opvang in de regio, lobby en advocacy, op niets zijn uitgelopen.

Een Shelter City bestaat uit het bieden van een tijdelijke en veilige leef- en werkomgeving voor een mensenrechtenverdediger. Daarmee is een Shelter City een essentiële schakel in de beschermingsketen voor mensenrechtenverdedigers.

In het kort worden de volgende doelen nagestreefd in Den Haag:
1. Bieden van bescherming aan mensenrechtenverdedigers
2. Versterken capaciteit mensenrechtenverdedigers
3. Versterken imago van Nederland als voorvechter van de mensenrechten
4. Versterken imago van Den Haag als stad van Vrede en Recht, voor zover mogelijk
5. Betrokkenheid bij en bewustwording van de burgers in Den Haag bij mensenrechten

Onder bescherming aan mensenrechtenverdedigers (1) valt het aanbieden van onderdak, psychosociale hulp en dekking van kosten voor levensonderhoud.
De periode in Nederland kan ook gebruikt worden om de capaciteiten van mensenrechtenverdedigers te versterken (2). Dit kan bijvoorbeeld door middel van computercursussen, taalcursussen, veiligheidstrainingen, mediatrainingen of inhoudelijke scholing die het werk van de mensenrechtenverdediger ten goede komt. Ook kan tijdens het verblijf in Den Haag het internationale netwerk van de mensenrechtenverdediger worden uitgebreid, waardoor zij/hij bij terugkeer naar het land van herkomst het netwerk en de opgedane kennis in kan zetten ter bevordering van de mensenrechten en versterking van de rechtstaat aldaar.

Shelter City biedt een mogelijkheid om het imago van Nederland en Den Haag te versterken (3 en 4), niet alleen in Nederland maar ook in Europa en de wereld. Daarnaast kan het initiatief worden ingezet om burgers van Den Haag bewust te maken van de positie die Den Haag als Internationale Stad van Vrede en Recht in de wereld inneemt (5). Dit kan door de opgevangen mensenrechtenverdedigers - voor zover dit mogelijk is gezien de situatie waarin zij verkeren- te vragen om zich in te zetten voor mensenrechteneducatie. Dit kan bijvoorbeeld door middel van bijeenkomsten op scholen, in bibliotheken en andere gelegenheden.

3. Praktische uitwerking Shelter City
De verantwoordelijkheid voor de organisatie en uitvoer van het project ligt bij het maatschappelijk middenveld in Den Haag. Justitia et Pax heeft aangegeven hierin graag een leidende rol te spelen. Het ministerie van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor de visumprocedure. De gemeente speelt enkel een faciliterende en beperkte financiële rol.

Voorstel: pilotproject
Het voorstel voorziet in een pilot van één jaar, waarin het Shelter City Initiatief tot wasdom kan komen. In
deze periode worden maximaal vier mensenrechtenverdedigers achtereenvolgend opgevangen in Den Haag. Van deze mensenrechtenverdedigers heeft er minimaal één het profiel van kunstenaar en/of schrijver. Na ieder verblijf wordt geëvalueerd. In deze evaluatie wordt onder andere gekeken naar hoe de terugkeer naar het land van herkomst is verlopen. Na een jaar wordt het gehele pilotproject geëvalueerd en op effectiviteit beoordeeld.
De vier mensenrechtenverdediger verblijven maximaal drie maanden in Den Haag. De totale kosten voor verblijf en onderhoud worden geschat op een bedrag van €50.000. De overige kosten - coördinatie, begeleiding van het proces, uitvoering etcetera - worden door de NGO voor eigen rekening genomen. Voor wat betreft de opvang van de mensenrechtenverdediger met het culturele profiel wordt nauw samengewerkt met Kosmopolis.

Samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken
Voor de komst van een mensenrechtenverdediger naar Den Haag, is het van belang een goede risicoanalyse te maken over de mensenrechtenverdediger. Justitia et Pax doet dit. In dit kader is de kamerbrief "Uitvoering motie Shelter City Initiatief" van Minister Rosenthal en Minister Leers van 2 mei 2011 van belang. Hierin staat dat het mogelijk is om een versnelde visumprocedure in gang te zetten voor mensenrechtenverdedigers, mits uit de aanvraag duidelijk wordt dat het gaat om een mensenrechtenverdediger. Daarnaast is een zorgvuldige onderbouwing nodig, waaruit blijkt dat het verblijf van tijdelijke aard is. Dit ter waarborging van de terugkeer van betrokkene naar het eigen land. Het is dan ook van belang om een selectieprocedure te ontwikkelen waar de belangen van de verschillende actoren die betrokken zijn bij de opzet van het Shelter City Initiatief samenkomen.
Het selecteren van een mensenrechtenverdediger moet zorgvuldig gebeuren om er zeker van te zijn dat hij/ zij ook baat heeft bij een periode in Den Haag. Daarom wordt er een procedure ontwikkeld, waarbij een profiel en risicoanalyse van de mensenrechtenverdediger wordt gemaakt. De publieke rol van de mensenrechtenverdediger wordt in deze analyse meegenomen. Op basis van de analyse wordt besloten of een mensenrechtenverdediger in aanmerking komt voor tijdelijke opvang. Naast een risicoanalyse wordt een behoefteanalyse gemaakt van de mensenrechtenverdediger, zodat de tijd in Den Haag zinvol wordt ingevuld.

Samenwerking met relevante partijen in Den Haag
Justitia et Pax heeft aangegeven graag een leidende rol te spelen in het pilotproject. Zij hebben geïnventariseerd welke partijen in Den Haag bij het project betrokken willen worden. De volgende organisaties hebben aangegeven interesse te hebben:

- STEK. STEK zet zich in voor de verbetering van de sociale cohesie, leefbaarheid en vitaliteit van Den Haag en de opbouw van levendige en solidaire gemeenten en gemeenschappen. STEK kan bijdragen aan het project door middel van het aanbieden van o.a. taal en computercursussen. Tevens heeft STEK een goot aantal vrijwilligers en vertalers die kunnen worden ingezet bij de begeleiding van de mensrechterverdediger.
- Het International Institute of Social Studies (ISS). ISS heeft aangeboden onderdak te verlenen aan mensenrechtenverdedigers. Naast het verlenen van opvang wil ISS ook onderwijs aanbieden en heeft ISS de mogelijkheid cursussen/ trainingen aan te passen aan de behoefte van de mensenrechtenverdedigers.
- Stichting Wereldvenster. Stichting Wereldvenster is een educatief centrum voor asielzoekers en vluchtelingen in Den Haag.

De stichting is geïnteresseerd in het project en kan mensenrechtenverdedigers in contact brengen met verschillende vluchtelingen en migranten organisaties. Tevens is er de mogelijkheid bij de organisatie een taalcursus te volgen.

- De Hogeschool Den Haag. De Hogeschool is geïnteresseerd in het aanbieden van een positie als lector aan de mensenrechtenverdediger bij verblijf in Den Haag. Daarbij gaat de voorkeur uit naar mensenrechtenverdedigers uit een land waar in Nederland veel belangstelling voor is. Idealiter is het een academicus die aan een onderwijsinstelling is verbonden.
- Cordaid. Cordaid heeft interesse getoond voor deelname aan het project. Er zijn gesprekken gaande over gedeeltelijke financiering van het project.
- Vluchtelingenwerk staat positief tegenover het project en is van inziens dat het Shelter City Initiatief een belangrijke rol kan spelen bij de bescherming van mensenrechtenverdedigers.

4. Actoren en hun rol bij het realiseren van het Shelter City Initiatief in Den Haag

Rol van de Nationale overheid

1. De nationale overheid speelt een rol bij het verstrekken van noodvisa;
2. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken stelt een contactpersoon aan, die als aanspreekpunt voor de NGO en de gemeente Den Haag fungeert.

Rol van de Gemeente Den Haag

1. Enkel een facilitairende en (beperkte) financiële rol.
2. De gemeente stelt eenmalig een bedrag van maximaal €50.000 beschikbaar voor de opvang van vier mensenrechtenverdedigers (punt 5). Voorwaarde hierbij is dat de financiering van het gehele project rond is, voordat er met de uitvoering gestart wordt.
3. De gemeente stelt een contactpersoon aan voor Den Haag als Shelter City, die als aanspreekpunt voor de NGO en de nationale overheid fungeert.

Rol van NGO (Justitia et Pax)

1. Justitia et Pax heeft het voortouw en stelt een coördinator aan die het proces begeleidt van land van herkomst tot en met de aankomst in Den Haag;
2. Justitia et Pax voert de risico- en behoefteanalyse uit met in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken;
3. Justitia et Pax speelt een coördinerende rol bij de tijdelijke opvang in Den Haag. Voor wat betreft de mensenrechtenverdediger met het culturele profiel zal Kosmopolis gevraagd worden hierin het voortouw te nemen;
4. Justitie et Pax speelt een coördineerde rol bij het opzetten van dagbesteding en trainingsprogramma tijdens verblijf in Den Haag in samenspraak met het maatschappelijk middenveld. Voor wat betreft de mensenrechtenverdediger met het culturele profiel zal Kosmopolis gevraagd worden hierin het voortouw te nemen.

5. Geschatte kosten pilotproject 2012

Kosten opvang 2012 voor <u>4 mensenrechtenverdedigers</u>	
Levensonderhoud	€ 8.400
Retour ticket	€ 5.600
Verblijfkosten	€ 16.800
Reiskosten in Nederland	€ 3.000
Verzekering	€ 1.800
Training	€ 8.400
Evaluaties en overigen	€ 6.000
Subtotaal 4 mensenrechtenverdedigers	**€ 50.000 (bijdrage gemeente Den Haag, onder voorbehoud van financiering van het gehele project)**

Coördinatie NGO
Kosten voor coördinatie, begeleiding van het proces, uitvoering en andere zaken komen voor rekening van de NGO.

Zonder sociale bijstand en vervolgens afschuiven mensenrechtenverdediger naar instanties als die van het “Leger Des Heils” die daar niet voor dienen.Dat is Gemeente Den Haag in 1995.

Gemeente Den Haag

Retouradres: Postbus 80 000, 2508 GA Den Haag

Uw brief van
5 september 1995

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Doorkiesnummer
(070) 353 2650

Aantal bijlagen

Datum
13 september 1995

De heer J.P. van den Wittenboer
Voorzitter Intermediary Foundation of the
Universal Declaration of Human Rights
Postbus 324
5660 AH GELDROP

Onderwerp
sociale rechten

Hiermee bevestig ik de ontvangst van uw bovenvermelde, aan de burgemeester gerichte, brief. Aangezien dit onderwerp onder de verantwoordelijkheid van de wethouder van Onderwijs, Sociale zaken, Werkgelegenheidsprojecten en Integratie- en Emancipatiebeleid valt, heb ik, namens de burgemeester, uw brief ter afdoening naar deze wethouder doorgezonden.
Voor inlichtingen kunt u zich wenden tot het secretariaat van de wethouder, telefoon (070) 353 2650.

Bureau gemeen~~tes~~secretaris,

W.L. Donkers

Postadres: Postbus 80 000, 2508 GA Den Haag
Bezoekadres: Burgemeester De Monchyplein 14, Den Haag
Telefoon 070 - 353 20 00
Fax 070 - 361 48 62

PD 07 02 91

Wethouder van Onderwijs, Sociale Zaken,
Werkgelegenheidsprojecten en Integratie-
en Emancipatiebeleid

Anke van Kampen

Gemeente Den Haag

Retouradres: Postbus 80 000, 2508 GA Den Haag

De heer J.P. van den Wittenboer
Postbus 324
5660 AH GELDROP

Uw brief van
5 september 1995
Uw kenmerk
95123
Ons kenmerk
SZW95123
Doorkiesnummer
(070) 3537409
Aantal bijlagen
1
Datum
28 september 1995

Onderwerp
beantwoording van brief d.d. 5-9-1995

Geachte heer van den Wittenboer,

Met belangstelling heb ik uw brief d.d. 5 september jl. en de bijgevoegde stukken kunnen lezen.

U vermeldt in uw schrijven in Den Haag ingeschreven te staan. Ik ben zo vrij geweest dat na te gaan. Het hebben van een woon- of verblijfplaats is namelijk van groot belang in het kader van de Algemene Bijstandswet. Deze wet, op grond waarvan in beginsel financiële steun geboden kan worden aan mensen die zelf niet over een minimum inkomen beschikken, geeft aan, dat de gemeente waar iemand zich bevindt bijstand aan die persoon kan verlenen.

Een en ander betekent, dat u feitelijk zou moeten wonen in de gemeente Den Haag en in de haagse Gemeentelijk Basisadministratie opgenomen zou moeten zijn om hier een bijstandsaanvraag te kunnen indienen. Uit onderzoek is mij gebleken, dat u hier niet (meer) woonachtig bent. Dit leidt ertoe, dat u van de gemeente Den Haag geen financiële bijstand kunt krijgen. Ik raad u daarom aan om u zo spoedig mogelijk te wenden tot de gemeente waar u daadwerkelijk woont.

Mocht u echter in Den Haag een zwervend bestaan leiden, dan kunt u zich wellicht het beste wenden tot de Kessler Stichting, de La Reyweg 522 of het Leger des Heils, Nieboerweg 125, alhier. Onder bepaalde voorwaarden is het mogelijk om via deze instanties een beroep op de Algemene Bijstandswet te doen.

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, teken ik,

De wethouder van Onderwijs,
Sociale Zaken, Werkgelegenheidsprojecten en
Integratie- en Emancipatiebeleid,

ANKE VAN KAMPEN

afdruk aan
- 1x directie SZW
- 1x dhr.J. Jansen BSD/BO/BGS

Bezoekadres: Burgemeester De Monchyplein 14, Den Haag
Bereikbaar per openbaar vervoer: met buslijn 13;
vanaf Station HS - met buslijn 5; vanaf Station CS - met buslijn 22

Telefoon 070 - 353 26 51
Fax 070 - 363 82 27

Gemeente Den Haag

Dienst Sociale Zaken en
Werkgelegenheidsprojecten

Retouradres: Postbus 12610, 2500 DK Den Haag

De heer J.P.van den Witteboer
Intermediary Foundation of the
Universal Declaration of Human Rights
Postbus 324
5660 AH GELDROP

Uw brief van
21 september 1995
Uw kenmerk

Ons kenmerk
WK71/TEAM 3D
Aantal bijlagen

Datum
9 oktober 1995

Onderwerp
Bijstandsbesluit Zelfstandigen

Geachte heer van den Witteboer,

Tot onze spijt moeten wij u mededelen dat uw brief van 7 september jongstleden niet bij de afd.zelfstandigen is aangekomen.
Een kopie van bovengenoemde brief hebben wij bij de door u aangeleverde correspondentie wel aangetroffen.

Uit uw verzoek d.d.21 september blijkt ons dat u een beroep op het bijstandsbesluit zelfstandigen wenst te doen.

Tevens blijkt uit de door u aangeleverde correspondentie dat u voorzitter bent van de stichting Intermediary Foundation of the Universal Declaration og Human Rights.

Het Bijstandsbesluit Zelfstandigen sluit stichtingen echter van de mogelijkheid tot bijstandsverlening uit,waardoor bijstandsverlennig op basis van deze regeling in uw situatie niet tot de mogelijkheden behoort.

Ik hoop u hiermede voldoende te hebben geinformeerd.

Hoogachtend,

R.H.van den Hoogeband
Chef afdeling zelfstandigen

Inlichtingen bij

Wijkkantoor / afdeling
afdeling Zelfstandigen
Oude Haagweg 589ᵃ 2552 GJ Den Haag

Telefoon 070 - 3230050
Fax 070 - 3234992